

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 39/05-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť R. B., t. č. v N., zastúpeného advokátom JUDr. J. W., N., ktorou namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 To 43/2003 z 15. januára 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. B. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. marca 2004 doručená sťažnosť R. B., t. č. v N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 43/2003 z 15. januára 2004.

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresný súd v Nitre (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 3 T 36/03 z 8. decembra 2003 zamietol sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu sťažnosť. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 To 43/2003 z 15. januára 2004 potvrdil uznesenie okresného súdu, čím podľa sťažovateľa krajský súd porušil základné právo, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, „konkrétne práva na osobnú slobodu“ podľa čl. 17 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v závere svojej sťažnosti uvádza: „*Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhujem, aby Ústavný súd svojím rozhodnutím vyslovil, že právoplatným Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5 To 43/2003 zo dňa 15. 01. 2004, boli porušené základné práva sťažovateľa zakotvené v Čl. 17 Ústavy SR a aby toto uznesenie zrušil.*“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 43/2003 z 15. januára 2004.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Preto bolo potrebné, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu určil, od kedy začala sťažovateľovi plynúť lehota na podanie sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 8. decembra 2003. Ústavný súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní otázky dodržiavania lehoty na podanie sťažnosti musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde a Trestného poriadku, ktorý upravuje právoplatnosť rozhodnutí v trestnom konaní, resp. postupy trestných súdov vo väzobnej agende (konanie neverejných zasadnutí). Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemôže ľubovoľne posudzovať začiatok plynutia týchto lehôt a posúvať ich v závislosti od faktických úkonov súdov v trestnom konaní.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesenie krajského súdu z 15. januára 2004 doručené prostredníctvom jeho právneho zástupcu 30. januára 2004. Sťažovateľ, ktorý mal v čase doručenia predmetného uznesenia obhajcu (§ 36 Trestného poriadku), vedel, že napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15. januára 2004, a súčasne od tej doby poznal aj dôvody, ktoré krajský súd uviedol vo svojom uznesení.

Od doručenia uznesenia do doručenia sťažnosti ústavnému súde uplynula doba prevyšujúca dva mesiace od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Lehota na podanie

sťažnosti uplynula bez toho, aby jej počítanie od právoplatnosti bolo ovplyvnené skutočnosťou, ktorú by mohol ústavný súd považovať za okolnosť hodnú osobitného zreteľa pri skúmaní včasnosti jej podania.

Sťažovateľ mohol vedieť, v akom zložení a akou formou prerokovania jeho väzobnej veci krajský súd postupoval, a rozhodoval najneskôr v deň, keď bolo vyhlásené na neverejnom zasadnutí napadnuté uznesenie (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Táto vedomosť sťažovateľa sa odvíja od toho, že v tomto konaní pred krajským súdom bol zastúpený obhajcom, ktorý podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je povinný pri výkone advokácie konať čestne, svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovania právnych služieb.

Podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov obvinený má právo stýkať sa s obhajcom v rozsahu, ktorý vyplýva z Trestného poriadku, a môže byť s ním v písomnom styku bez obmedzenia. Taktiež s ním môže hovoriť v ústave, v miestnosti na to určenej, bez prítomnosti tretej osoby v čase a rozsahu nenarušujúcom ústavný poriadok. Obvinený má právo požiadať advokáta o právnu pomoc vo veci, ktorá nesúvisí s trestnou vecou, pre ktorú je vo väzbe.

Z toho vyplýva, že od predloženia väzobnej veci okresným súdom krajskému súdu sa sťažovateľ a jeho obhajca mohli objektívne dozvedieť nielen o tom, v akom zložení krajský súd koná, ale aj kedy krajský súd koná, a to aj na neverejnom zasadnutí.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok nápravy ochrany ústavnosti, s prihliadnutím na deň nadobudnutia právoplatnosti namietaného uznesenia krajského súdu (15. január 2004), ktorým malo byť porušené právo sťažovateľa, a deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (31. marec 2004) je možné konštatovať, že lehota stanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom

sťažovateľovi bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, než podal túto sťažnosť ústavnému súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd považuje sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 To 43/2003 z 15. januára 2004 za podanú oneskorene, a preto ju po predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2005